

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Українська асоціація дослідників освіти

**«ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ,
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН»**

**INNOVATIVE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION: GLOBAL,
EUROPEAN AND NATIONAL DIMENSIONS OF CHANGE**

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції

26 квітня 2024 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2024

4. Дослідження потреб і викликів молодіжних центрів України різної форми власності місцевого, обласного та національного рівнів. URL: <https://rm.coe.int/08-2022-yfdua/1680a8e55a>

5. Програма «Молодіжний працівник». URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Docs/Plany_robit_Ministerstva/2024/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%202023/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%202023_.pdf

Алла Куліченко

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ЗНАЧЕННЯ ПЕДАГОГІКИ В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

Медична освіта є однією із складових суспільного добробуту, оскільки вона забезпечує підготовку майбутніх лікарів, які підтримують здоров'я та життя людей. Тому у сучасному світі, що динамічно розвивається, необхідною є не лише фахова підготовка майбутніх медичних працівників, а і їхні педагогічні здібності. Знання педагогіки є необхідним для ефективної передачі медичних знань, розвитку навичок та формування професійних компетентностей у медичних студентів.

Останнім часом міжнародна педагогічна спільнота виражає занепокоєння тим, що викладачам у сфері медичної освіти не вистачає педагогічних компетентностей. Це відображено в тезі З. Варги та співавторів, де зазначено, що «якість медичної освіти є ключовим чинником. Стурбованість викликає той факт, що переважно лікарі навчають майбутніх лікарів, не набуваючи педагогічних навичок перед тим, як стати викладачами» (Varga et al., 2020). Тому з цього випливає необхідність посилення педагогічної підготовки викладачів медичної освіти для забезпечення високого рівня якості навчання та підтримки стабільності у цій галузі.

С. Лур'ян та М. Ванхавербек зауважують, що на початку ХХІ ст. належна педагогічна підготовка, яка є специфічною, стала необхідною для викладання в університетах. Проте питання про те, коли ця підготовка має починатися і чи має бути вона обов'язковою, чи необов'язковою, залишається досі предметом дискусій. Крім того, дослідники зазначають, що особливості медичної підготовки сприяли появі нової дисципліни – медичної педагогіки, яка має враховувати потребу у забезпеченні студентів базовою професійною компетентністю. Крім того, післядипломна неперервна медична освіта має власні методи, які також передбачають попередню педагогічну підготовку (Louryan, Vanhaeverbeek, 2000).

Під час дослідження, проведеного П. МакЛеодом та його колегами, виявлено, що досвідчені медичні педагоги без клінічного досвіду визначили та оцінили 30 педагогічних принципів, які можуть підвищити ефективність навчання. Досвідчені клінічні викладачі також оцінили ті ж самі 30 принципів, але їхні оцінки важливості цих принципів відрізнялися значно від оцінок медичних педагогів без клінічного досвіду (McLeod et al., 2009).

Зарубіжна педагогічна думка засвідчує, що у контексті проектування навчальних планів та методик викладання в закладах медичної освіти можна виокремити два основні підходи для аналізу педагогіки. Ці підходи полягають у вивченні варіацій педагогічних стратегій як між окремими предметами, так і всередині них, як-от:

- педагогіка окремих предметів, які є в навчальних планах чи які обирають студенти. Напр.: Педагогічні підходи до викладання анатомії;
- педагогіка тематичних блоків або тем, які охоплюють клінічні чи медичні навчальні плани. Напр.: педагогічні підходи до викладання проблем гендерної медицини (Tredinnick-Rowe, 2018).

Отже, медична освіта відіграє ключову роль у підготовці майбутніх лікарів та сприяє збереженню здоров'я та життя громадян. Проте, у мінливому світі важливо, щоб викладачі медичної освіти володіли педагогічними навичками, оскільки їх відсутність може впливати на якість навчання. Потреба у педагогічній підготовці викладачів у медичній освіті постійно зростає, що підтверджено науковими дослідженнями. Для поліпшення процесу навчання важливо розглядати два основні підходи до аналізу педагогіки у медичній освіті: вивчення педагогічних аспектів окремих предметів та тематичних блоків.

ЛІТЕРАТУРА

- Louryan, S., Vanhaeverbeek, M. (2000). De la pédagogie universitaire à la pédagogie médicale: quelques réflexions [From university pedagogy to medical pedagogy: some reflections]. *Revue médicale de Bruxelles*, 21(2), 99–104.
- McLeod, P., Steinert, Y., Chalk, C., Cruess, R., Cruess, S., Meterissian, S., Razack, S., Snell L. (2009). Which pedagogical principles should clinical teachers know? Teachers and education experts disagree Disagreement on important pedagogical principles, *Medical Teacher*, 31(4), e117-e124. DOI: 10.1080/01421590802335900.
- Tredinnick-Rowe, J. (2018). The Role of Pedagogy in Clinical Education. In O. B. Cavero, N. Llevot-Calvet (Eds.). *New Pedagogical Challenges in the 21st Century – Contributions of Research in Education*. InTech. doi: 10.5772/intechopen.74960
- Varga, Z., Póttó, Z., Czopf, L., Füzesi Z. (2020). Do we need special pedagogy in medical schools? – Attitudes of teachers and students in Hungary: a cross-sectional study. *BMC Medical Education*, 20, 472 <https://doi.org/10.1186/s12909-020-02385-x>

ЗМІСТ

ДИСКУСІЙНА ПЛАТФОРМА 1. ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ

Авшенюк Наталія. Трансформація курикулуму підготовки вчителів у США, Великій Британії й Австралії: чинники та тренди.....	3
Анненкова Ірина, Шпильова Катерина. Процесна модель діяльності закладів вищої медичної освіти.....	5
Бондаренко Руслан. Розвиток лідерських якостей підлітків у закладах позашкільної освіти: з досвіду організації літніх програм у США.....	7
Голіков Антон. Компетентнісно-орієнтовані традиції досліджень підготовки майбутніх учителів фізичної культури.....	9
Гузенко Оксана. Стратегії підтримки і менторства у процесі безперервного професійного розвитку вчителів: уроки з європейського досвіду	12
Дмитерко Євгенія. Важливість англійської мови як дисципліни в закладах медичної освіти.....	15
Зінич Олена. Віртуальна реальність під час навчання анатомії	17
Зелений Ігор. Розвиток неперервної військової освіти в контексті глобальних викликів.....	19
Ількаєв Олександр. Формування американської музичної ідентичності: роль індіанських мелодій у творчості композиторів кінця XIX – початку XX ст.	21
Іл'юхіна Ілона. Історія розвитку симуляційного навчання.....	24
Іонов Владислав. Аналітичний огляд теорій управління соціальною роботою	26
Іщенко Анатолій. Проблема європеїзації вищої освіти у вітчизняних наукових студіях.....	29
Котелевський Іван. Специфіка інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва у Сполучених Штатах Америки	31
Кузьменко Наталія. Цілі та основні напрями молодіжної політики в Україні.....	33
Куліченко Алла. Значення педагогіки в медичній освіті	36
Крикун Валентина. Міжнародна навчальна мобільність як один із напрямів інтернаціоналізації професійної підготовки майбутніх учителів у країнах ЄС	38